

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conuersione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

87. Conuersio illustriss. Literati.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

quæ ad eius pedes Catechumeni deponerant; ille ignis teneri impetens, & velox artifex sui propagandi, quo hausto cœlitus baptizati, incendebant mox animos Ethnicorum; & heri Christi prædæ, sicut hodie prædatores, horum vnus, & primigenius Ecclesiæ illius factus, annos septuaginta natus, dictus Saluator in nominalibus, tanquam omen gerendi muneris; nam se totum confestim addidit procurandæ salutis idololatrarum, senum præcipuè quibus senex ipse persuadebat facilius, quod ægrè iuuenes potuissent; irretiebat autem eorum nodo vicinæ mortis inextricabili, cuiusque sempiternæ; sed modum tendebat nascendi denuo in vitam immortalem. Audirent solum, & intelligerent quam vili, & nihili tantum bonorum iis proponeretur. His mysteria, & præcepta Christi attentis recitabat; vetabatque meruerit iisdem memoria capiendis ne ineptos fecisset atas prouectior; Christi discipulos interiori disciplina ab eo informari, & luce perfundi celeris intelligentiæ tam clara vt breui facillè capiant, quæ vix alioqui diuturnus labor callosæ memoriæ nunquam imprimeret; eadem se quoque tentatum fallacia, & diu auersum ab audiendo Longobardo, quod vel necessariis retinendis desperaret se posse sufficere; passum vero se illius precibus adduci ad audiendum saltem semel, quæcumque dixerat animo comprehensa domum retulisse, parique deinceps facilitate memoriæ, retinuisse omnia quæ doceret; captum quin imo quod plura de Christo cognosceret, desiderio legendi cuius fuerat planè rudis, tam breui autem cœpisse legere, vt ipse miraretur, & quidem merito cum ad hoc neque ingenio valeret, nec longam operam contulisset.

87.
Conuersio
illustri. Li-
berati.

Longè alterius tum ingenij, & doctrinæ, tum dignitatis & excellentiæ Literatus, cuius tandem ad Christum post annos quindecim accessu Christianitatis Sciaocci magnopere aucta est existimatio, & numerus, diuturnosque labores, quibus alij atque alij nostrorum inuestigati fuerant hanc prædam, consolatus est Deus illius captura, Ciuitatis Cato iis pridem audiebat; nec eius viuendi ratio, integritas, grauitas, & limatissimi acumen iudicij aberrabant ab eo cognomine. Quare publicis & arduis in rebus consulebatur semper, vnumque id sibi debebat pensum benemereri de communi bono. Adamabat vero nostrorum consuetudinem quodam oblectaretur eorum virtute, & proficeret doctrina, solitus dicere de collectis simul in torculum Bonziis omnibus nunquam tantumdem extortum rei scientiæ, & virtutis, quantum vni de nostris inesset. Verum has dotes vir mundo, ac sibi sapiens haudquaquam altius naturæ modulo attollebat, iis è contrario, & seipso tumens, probro sibi putabat, sapientum florem, famæ suæ gloria calcanti, externi humuli, diuinis in rebus discipulus fieri; huius tamen illum denique pedibus Dei benignitas aduoluit, Protomartyris vt creditur Stephani patrocinio exorata, cuius illi nomen indituros se Patres vouerant, si eum efficeret Christianum. Obstinauerat animum solidam quadrennio, aduersus quassantem & impugnantem se diuinum spiritum,

spiritum, ne religionem amplexus nouam, & vulgo vilem, honore excideret cuius illic apicem obtinebat; cum illum officij ratio Pechinum euocauit, ubi erat Deo miserante, suauissime sanandus. Nam ut vidit à summis Præsidibus, aulæque vniuersa (ad quam Scioceum erat ad solem nitidula) coli Ricciū supremis honoribus, frequentari, audiri, obseruari; quam tradebat legem, consentienti præconio deprædicari à Principibus Mandarinis, vnam solum virtutis quam iubebat nimium arduæ, difficultatem excusari, quo minus illi se subderent; supercilio posito, Scioceum rediit, superatisque ope Lucæ cuiusdam Literati obstaculis, quibus moliebatur Dæmon eius consilia intercepte, erudiendum se Longobardo dedit, à quo publica gratulatione, baptismo lustratus nomen Stephani accepit, omnibus exinde gloriosum sibi reputantibus eo sequi quò ille præcellerat,

Et verò secuti sunt non pauci, quibus item vita nouorum Christianorum egregia stimulos addidit. Eius specimen sit, Mandarinus è Proslapia Ciuni, eius auia, & mater Christianam ab eo edoctæ disciplinam cum filio annorum nouem puerulo. Anna nomine auia annis rigens, mente Deo ardebat; missum assidue à Patre innocentis ætate seruulum ad repetendam illi prælectionem de officiis vitæ Christianæ audiebat incredibili voluptate, ac præter familiam, cogebat domum etiam vicinos, quodque Sinis penitus insolens, iustum coram sedere, reuerbatur tanquam Angelum cælo lapsum; sed huius femine nepotem Georgium in atrocissimo iniuriæ casu, virtus magnanima fecit vrbē tota maximè illustrem. Fratrem illi arator veneno necauerat, vindicta hoc pronior, quò despiciatur homicida. Vtrò Georgius publicam veniam ad eum misit, patrocinatus est apud iudices scelerato, quem vel eo tacente manebat aut sæua mors, aut voluntarium præcipitium, quo rei audaces illic non raro carnificem anteuertunt. Exercebat Neophytos Longobardus in accipiendis iniuriis (quod frequens apud Sinas) quid à Christiano fieri oporteret; imo etiam quid diu, dum ergo pueri in vico rixantur socio alter colaphum impegit; at hic verborum memor quæ audierat à Patre in illud orationis dominicæ, *Dimite nobis debita nostra, &c.* placide admodum, Ego, inquit, tibi tam lubens condono, quàm opto à Deo mihi condonari, & cum eo gratiam integravit; aliquamdiu postea sororem natu se minorem iratus ut inter pueros, colapho petiit insontem; illa, tam lubens ait, hoc tibi condono, ut opto à Deo mihi veniam dari: quibus facti multum pœnitens puer se subduxit; Christiani quos id non latuit, virorum virtutem in pueris laudarunt.

Memorabatur & Agnes puella, Cincuni nata, tractus illius oppidi, Christianorum numero, & virtute insignis, cui primùm propterea datum est ædem sacram habere, quàm augustissimo sacrificio inauguravit Longobardus April. 20. anno huius seculi tertio, & quidem eo religiosæ lætitiæ, cantuum, concionis, & ornatus instructu, qui Eth-

88.
Neophyt.
virtutes he-
roicæ, in
condon, in-
iuriis.